

Insolvenční návrh

Vydání jiného rozhodnutí o insolvenčním návrhu ve smyslu ustanovení § 142 insolvenčního zákona a jeho zveřejnění v insolvenčním rejstříku brání pozdějšímu (dodatečnému) určení, že účinky spojené se zahájením insolvenčního řízení a dosud vydaná předběžná opatření zaniknou až právní mocí takového jiného rozhodnutí o insolvenčním návrhu.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky č.j. 29 NSČR 50/2021-A-61 ze dne 31.1.2022)

Nejvyšší soud rozhodl v insolvenční věci dlužníka White&Green Company, s. r. o., se sídlem v P., zastoupeného Mgr. M.H., advokátem, se sídlem v M., o insolvenčním návrhu 1) dlužníka a věřitele 2) N. Š., narozeného XY, bytem XY, vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. MSPH 96 INS XY, o dovolání dlužníka proti usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 27. října 2020, č. j. MSPH 96 INS XY, 3 VSPH XY, tak, že dovolání se zamítá.

Z odůvodnění:

1. Usnesením ze dne 16. září 2020, č. j. MSPH 96 INS XY, Městský soud v Praze (dále jen „insolvenční soud“) podle § 146 odst. 1 ve spojení s § 7 zákona č. [182/2006 Sb.](#), o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenčního zákona), zamítl návrh dlužníka (White&Green Company, s. r. o.) na určení, že účinky spojené se zahájením insolvenčního řízení vedeného na jeho majetek zanikají až právní mocí usnesení insolvenčního soudu ze dne 14. září 2020, č. j. MSPH 96 INS XY. Insolvenční soud ve výroku usnesení dále uvedl, že nesouhlas dlužníka s odmítnutím insolvenčního návrhu neshledal jako (výjimečnou) okolnost „odůvodňující takové určení“, a doplnil, že „žádané určení“ by muselo být součástí uvedeného usnesení, jímž byl insolvenční návrh odmítnut, nelze o něm rozhodnout dodatečně a „nastolit de facto dvojí (nekompaktní) režim zániku účinků spojených se zahájením insolvenčního řízení“.

2. K odvolání dlužníka Vrchní soud v Praze usnesením ze dne 27. října 2020, č. j. MSPH 96 INS XY, 3 VSPH XY, potvrdil usnesení insolvenčního soudu.

3. Odvolací soud – vycházejí z ustanovení § 142 a § 146 odst. 1 insolvenčního zákona a ze závěrů formulovaných v usnesení Nejvyššího soudu ze dne 25. listopadu 2015, sp. zn. 29 Cdo 311/2015, uveřejněném ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek pod číslem 50/2017 (dále jen „R 50/2017“); rozhodnutí je (stejně jako další rozhodnutí Nejvyššího soudu zmíněná níže) dostupné i na webových stránkách Nejvyššího soudu – se ztotožnil s insolvenčním soudem, že „k zániku účinků podání insolvenčního návrhu dochází ze zákona“ vydáním některého z rozhodnutí uvedeného v § 142 insolvenčního zákona a nelze „dodatečně požadovat“, aby insolvenční soud postupoval podle § 146 odst. 1 insolvenčního zákona; i kdyby tak učinil, „obnovení účinků podání insolvenčního návrhu“ by nastalo ex tunc a nebylo by možné „napadnout účinky dražby“ provedené v době od zveřejnění usnesení o odmítnutí insolvenčního návrhu v insolvenčním rejstříku do zveřejnění usnesení, jímž by insolvenční soud (nesprávně) návrhu dlužníka vyhověl.

4. Proti usnesení odvolacího soudu podal dlužník dovolání, jehož přípustnost vymezuje ve smyslu ustanovení § 237 o. s. ř. argumentem, že napadené rozhodnutí závisí na vyřešení právní otázky, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od rozhodovací praxe odvolacího soudu, když odkaz

odvolacího soudu na R 50/2017 považuje za „nepřílehlavý“. Vytýká odvolacímu soudu nesprávné právní posouzení věci (dovolací důvod podle ustanovení § 241a odst. 1 o. s. ř.) a požaduje, aby Nejvyšší soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil odvolacímu soudu k dalšímu řízení.

5. Dovolatel nesouhlasí se závěrem odvolacího soudu, že po vydání rozhodnutí o odmítnutí insolvenčního návrhu ve smyslu ustanovení § 142 písm. a/ insolvenčního zákona již není možné podat návrh, aby insolvenční soud určil ve smyslu ustanovení § 146 odst. 1 věty druhé insolvenčního zákona, že účinky spojené se zahájením insolvenčního řízení zaniknou až právní mocí rozhodnutí o odmítnutí. Podle dovolatele takový výklad ustanovení § 146 odst. 1 věty druhé insolvenčního zákona odporuje smyslu a účelu uvedeného ustanovení.

6. Dále dovolatel uvádí, že nebyl důvod insolvenční návrh odmítnout a napadenému rozhodnutí vytýká, že je nepřezkoumatelné.

7. Rozhodné znění občanského soudního řádu pro dovolací řízení (v aktuálním znění) se podává z bodu 2., článku II, části první zákona č. [296/2017](#) Sb., kterým se mění zákon č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. [292/2013](#) Sb., o zvláštních řízeních soudních, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.

8. Dovolání, které nesměřuje proti žádnému z usnesení vypočtených v § 238a o. s. ř., je přípustné podle § 237 o. s. ř., když pro daný případ neplatí žádné z omezení jeho přípustnosti vypočtených v § 238 o. s. ř., přičemž v posouzení dovoláním předestřené otázky (možnosti domáhat se určení, že účinky spojené se zahájením insolvenčního řízení zaniknou až právní mocí rozhodnutí podle § 142 insolvenčního zákona, poté, co již insolvenční soud takové rozhodnutí vydal) jde o věc dovolacím soudem ve všech souvislostech dosud neřešenou.

9. Právní posouzení věci je obecně nesprávné, jestliže odvolací soud posoudil věc podle právní normy, jež na zjištěný skutkový stav nedopadá, nebo právní normu, sice správně určenou, nesprávně vyložil, případně ji na daný skutkový stav nesprávně aplikoval.

10. Pro právní posouzení věci jsou rozhodné následující skutečnosti, z nichž vyšel odvolací soud a jež se jako obsah insolvenčního spisu promítají (mimo jiné) i v insolvenčním rejstříku:

11. Insolvenční návrh věřitele (N. Š.) ze dne 10. září 2020 byl zveřejněn v insolvenčním rejstříku dne 11. září 2020 v 13.20 hod (A-1) společně s vyhláškou, kterou insolvenční soud oznámil zahájení insolvenčního řízení na majetek dlužníka (A-3).

12. Insolvenční soud usnesením ze dne 14. září 2020 (A-6), zveřejněným v insolvenčním rejstříku téhož dne v 16.35 hod, ve znění usnesení ze dne 15. září 2020, (A-8), zveřejněného v insolvenčním rejstříku téhož dne v 10.17 hod, (mimo jiné) odmítl insolvenční návrh pro vady.

13. Podáním ze dne 14. září 2020 (A-7), zveřejněným v insolvenčním rejstříku téhož dne v 16.45 hod, navrhl soudní exekutor JUDr. Roman Chaloupka, Exekutorský úřad Mělník, vydání předběžného opatření, jímž by insolvenční soud omezil účinek spojený se zahájením insolvenčního řízení uvedený v ustanovení § 109 odst. 1 písm. c/ insolvenčního zákona s odůvodněním, že na den 15. září 2020 byla nařízena dražba (blíže specifikovaných) nemovitostí dlužníka a insolvenční návrh „vykazuje zcela evidentně snahu povinného oddálit prodej dražených nemovitostí“.

14. Podáním ze dne 15. září 2020 (A-9), doručeným insolvenčnímu soudu v 8.25 hod a zveřejněným v insolvenčním rejstříku téhož dne v 11.22 hod, dlužník oznámil insolvenčnímu soudu, že se připojuje k věřitelskému insolvenčnímu návrhu, a navrhl, aby insolvenční soud rozhodl, že účinky spojené se zahájením insolvenčního řízení zanikají dnem právní moci usnesení o odmítnutí insolvenčního návrhu.

15. Insolvenční soud usnesením ze dne 21. září 2020 (A-14), zveřejněným v insolvenčním rejstříku téhož dne v 12.46 hod, zastavil řízení o návrhu na vydání předběžného opatření s odůvodněním, že odmítnutím insolvenčního návrhu pozbyl opodstatnění a soudní exekutor dražbu nemovitostí dlužníka provedl.

16. Vrchní soud v Praze usnesením ze dne 2. listopadu 2020, (A-27), zveřejněným v insolvenčním rejstříku dne 3. listopadu 2020 v 8.22 hod, potvrdil k odvolání věřitele usnesení insolvenčního soudu o odmítnutí insolvenčního návrhu.

17. Pro další úvahy Nejvyššího soudu jsou rozhodná následující ustanovení insolvenčního zákona:

§ 89

(1) Není-li dále stanoveno jinak, rozhodnutí insolvenčního soudu vydaná v insolvenčním řízení jsou účinná okamžikem jejich zveřejnění v insolvenčním rejstříku.

(...)

§ 142

Jinými rozhodnutími o insolvenčním návrhu jsou

a/ odmítnutí insolvenčního návrhu pro vady nebo pro zjevnou bezdůvodnost,

b/ zastavení řízení pro nedostatek podmínky řízení, který nelze odstranit nebo který se nepodařilo odstranit, nebo pro zpětvzetí insolvenčního návrhu,

c/ zamítnutí insolvenčního návrhu.

§ 146

(1) Účinností rozhodnutí podle § 142 zanikají účinky spojené se zahájením insolvenčního řízení a dosud vydaná předběžná opatření. Odůvodňují-li to okolnosti případu, může insolvenční soud určit, že účinky spojené se zahájením insolvenčního řízení a dosud vydaná předběžná opatření zaniknou až právní mocí rozhodnutí.

(...)

18. V této podobě platila citovaná ustanovení insolvenčního zákona již v době zahájení insolvenčního řízení na majetek dlužníka (11. září 2020) a od té doby změn nedoznala.

19. V R 50/2017 (přílehuavě citovaném odvolacím soudem), k jehož závěrům se Nejvyšší soud přihlásil v usnesení velkého senátu občanskoprávního a obchodního kolegia ze dne 13. dubna 2016, sp. zn. 31 Cdo 1714/2013, uveřejněném ve Sbírce soudních rozhodnutí a stnoavisek pod číslem 56/2017, Nejvyšší soud uvedl, že:

[1] Zamítne-li insolvenční soud insolvenční návrh v průběhu jednání nebo hned po skončení jednání (§ 89 odst. 2 insolvenčního zákona), je rozhodnutí účinné vůči všem účastníkům insolvenčního řízení a insolvenčnímu správci veřejným vyhlášením a vůči ostatním subjektům zveřejněním v insolvenčním

rejstříku; tímto okamžikem zanikají účinky spojené se zahájením insolvenčního řízení [včetně účinku předjímaného - ve vazbě na výkon rozhodnutí nebo exekuci vedenou na majetek (insolvenčního) dlužníka - ustanovením § 109 odst. 1 písm. c/ insolvenčního zákona].

[2] Zamítne-li insolvenční soud insolvenční návrh bez jednání, je jeho rozhodnutí účinné zveřejněním v insolvenčním rejstříku; tímto okamžikem (opět) zanikají účinky spojené se zahájením insolvenčního řízení.

[3] Rozhodne-li insolvenční soud o insolvenčním návrhu jinak než tak, že zjistí úpadek dlužníka (nevydá-li rozhodnutí o úpadku dlužníka ve smyslu ustanovení § 136 insolvenčního zákona, nýbrž některé z rozhodnutí vypočtených v ustanovení § 142 insolvenčního zákona), pak tím současně posuzuje i důvodnost omezení plynoucích z pouhého zveřejnění informace o tom, že řádným insolvenčním návrhem (jehož opodstatněnost ještě není známa) bylo zahájeno insolvenční řízení na majetek dlužníka. Dospěje-li soud (byť nepravomocně) k závěru, že nebyly splněny předpoklady pro vydání rozhodnutí o úpadku, pak (s výjimkou danou okolnostmi případu a plynoucí z dikce ustanovení § 146 odst. 1 věty druhé insolvenčního zákona) je s tímto (účinným) rozhodnutím plně v souladu též okamžitý zánik omezení, jejichž dočasné zavedení ospravedlňoval jen předpoklad (rozhodnutím insolvenčního soudu vyvrácený), že dlužník v úpadku být může.

20. K tomu dále srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28. února 2019, sp. zn. 29 Cdo 3906/2018.

21. Insolvenční zákon tak připouští výjimku z pravidla, že (již) účinností rozhodnutí podle § 142 insolvenčního zákona zanikají účinky spojené se zahájením insolvenčního řízení a dosud vydaná předběžná opatření, v ustanovení § 146 odst. 1 větě druhé insolvenčního zákona, podle něhož insolvenční soud může určit (odůvodňují-li to okolnosti případu), že účinky spojené se zahájením insolvenčního řízení a dosud vydaná předběžná opatření zaniknou (až) právní mocí takového rozhodnutí.

22. Z povahy věci přitom plyne, že insolvenční soud může přistoupit k určení, že účinky spojené se zahájením insolvenčního řízení a dosud vydaná předběžná opatření zaniknou až právní mocí rozhodnutí podle ustanovení § 142 insolvenčního zákona, pouze do účinnosti takového jiného rozhodnutí o insolvenčním návrhu (tedy do jeho zveřejnění v insolvenčním rejstříku). Pozdější (dodatečné) určení, že účinky spojené se zahájením insolvenčního řízení a dosud vydaná předběžná opatření zaniknou až právní mocí rozhodnutí podle ustanovení § 142 insolvenčního zákona, nemůže odsunout již (ze zákona) nastalý zánik těchto účinků. Jinak řečeno, vydání jiného rozhodnutí o insolvenčním návrhu ve smyslu ustanovení § 142 insolvenčního zákona a jeho zveřejnění v insolvenčním rejstříku brání pozdějšímu (dodatečnému) určení, že účinky spojené se zahájením insolvenčního řízení a dosud vydaná předběžná opatření zaniknou až právní mocí takového jiného rozhodnutí o insolvenčním návrhu.

23. V posuzované věci se výše uvedené závěry promítají následujícím způsobem. Účinky spojené se zahájením insolvenčního řízení nastaly dne 11. září 2020 v 13.20 hod, kdy insolvenční soud zveřejnil v insolvenčním rejstříku vyhlášku, kterou oznámil zahájení insolvenčního řízení. Tyto účinky nicméně zanikly v okamžiku, kdy insolvenční soud zveřejnil v insolvenčním rejstříku usnesení o odmítnutí insolvenčního návrhu (tedy dne 14. září 2020 v 16.35 hod). Odvolací soud tudíž správně uzavřel, že návrhu dlužníka ze dne 15. září 2020 na určení, že účinky spojené se zahájením insolvenčního řízení zaniknou až právní mocí usnesení o odmítnutí insolvenčního řízení, nelze vyhovět již z toho důvodu, že tyto účinky zanikly ještě před podáním návrhu.

24. Vydáním usnesení o odmítnutí insolvenčního návrhu se končí první (přípravná) fáze insolvenčního řízení, která začíná podáním insolvenčního návrhu (srov. např. důvody usnesení

Nejvyššího soudu ze dne 30. ledna 2014, sen. zn. 29 NSČR 5/2014, uveřejněného ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek pod číslem 61/2014) a která je v případě jiného rozhodnutí o insolvenčním návrhu i fází poslední (konečnou), na kterou již žádná další nenavazuje. Argumentace dovolatele, že pro vydání usnesení o odmítnutí insolvenčního návrhu nebyly splněny zákonné předpoklady, je právně bezvýznamná, jelikož proti usnesení o odmítnutí insolvenčního návrhu již nelze podat žádný opravný prostředek (srov. obdobně usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. listopadu 2014, sen. zn. 29 NSČR 113/2014, uveřejněné ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek pod číslem 40/2015, či důvody usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. února 2016, sen. zn. 29 ICdo 16/2016, uveřejněného ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek pod číslem 32/2017, či).

25. K namítané nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí Nejvyšší soud dodává, že odůvodnění napadeného rozhodnutí potud vyhovuje závěrům formulovaným k otázce (ne)přezkoumatelnosti rozhodnutí v rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 25. června 2013, sp. zn. 29 Cdo 2543/2011, uveřejněném ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek pod číslem 100/2013. V něm Nejvyšší soud vysvětlil, že měřítkem toho, zda rozhodnutí soudu prvního stupně je či není přezkoumatelné, nejsou požadavky odvolacího soudu na náležitosti odůvodnění rozhodnutí soudu prvního stupně, ale především zájem účastníků řízení na tom, aby mohli náležitě použít v odvolání proti tomuto rozhodnutí odvolací důvody. I když rozhodnutí soudu prvního stupně nevyhovuje všem požadavkům na jeho odůvodnění, není zpravidla nepřezkoumatelné, jestliže případné nedostatky odůvodnění nebyly (podle obsahu odvolání) na újmu uplatnění práv dovolatele. Obdobně platí, že i když rozhodnutí odvolacího soudu nevyhovuje všem požadavkům na jeho odůvodnění, není zpravidla nepřezkoumatelné, jestliže případné nedostatky odůvodnění nebyly (podle obsahu dovolání) na újmu uplatnění práv dovolatele, jak je tomu zjevně i v daném případě.

26. Jiné vady řízení, k nimž Nejvyšší soud u přípustného dovolání přihlíží z úřední povinnosti (§ 242 odst. 3 o. s. ř.), dovolatel nenamítá a z obsahu spisu se nepodávají.

27. Jelikož se dovolateli prostřednictvím uplatněného odvolacího důvodu nepodařilo zpochybnit správnost napadeného rozhodnutí, Nejvyšší soud, aniž nařizoval jednání (§ 243a odst. 1 věta první o. s. ř.), dovolání jako nedůvodné zamítl (§ 243d písm. a/ o. s. ř.).

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Ustanovení zástupce](#)
- [Náhrada škody](#)
- [Nájemné \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Odměna advokáta \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Péče o dítě \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Smlouva o smlouvě budoucí \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Daňová exekuce](#)
- [Cenové rozhodnutí rozporné se zákonem](#)
- [Autonomie vůle](#)
- [Adhezní nárok \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Zmatečnost \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)